

Dues mirades

Doctora Bramon

JOSEP MARIA **Fonalleras**

La doctora **Dolors Bramon**, una de les més solvents especialistes sobre l'islam i el món àrab, va pronunciar fa uns dies una conferència sobre l'Estat Islàmic en el marc de la Butaca Casademont, a Girona. De fet, bona part de la seva intervenció va consistir a denunciar la nomenclatura d'aquesta organització terrorista. Va anar a l'arrel del problema i va dir que no n'hauríem de dir estat –perquè no reuneix les característiques que caldrien, començant per la continuïtat territorial– i sobretot que no hauria de ser considerat islàmic, perquè la seva pràctica conculca les lleis més elementals tant del que és el gihad estricte –la defensa pròpia d'un país i d'una cultura i no pas l'expansió i la mort indiscriminada– com de la doctrina espiritual

musulmana. La vehemència de **Bramon** –que no s'està de dir el que pensa tant en auditoris que volen saber el perquè de les coses que en sales on és rebuda amb la fredor del dogma –es va imposar per criticar els que promocionen aquest terror i els que en treuen benefici, directe o indirecte, com els compradors de les peces d'art robades que l'EI col·loca al mercat. I els que manipulen l'islam amb la demagogia més barroera. **Bramon** –ho diu ella mateixa– fa de predicadora. Laica, convençuda de la llibertat que atorga el coneixement. En contra de la mentida, a favor de la tolerància i el respecte. Se'n necessiten moltes com ella, en aquests temps convulsos. ≡

Guardians

EMMA **Riverola**

Es sometents, malgrat el rebuig de l'actual conseller d'Interior (no pas del seu predecessor, que els va recolzar), no estan disposats a deixar de patricular pels camps i fins i tot pels pobles. No porten armes i asseguren que es limiten a vigilar i a avisar la policia si observen res sospitos. La seva tasca no és il·legal. Ni sancionable. És fins i tot comprensible. Però irremeiablement inquietant. Si les patrulles veïnals s'escapen de la voluntat del Govern, ¿quins són els seus límits? La seguretat total no existeix. Els veïns de les ciutats també senten, a vegades, la por als seus carrers. Les persones grans temen una empenta que els desestabilitzi i que unes mans més hàbils que les seves els arrabassin els diners.

Les dones eviten les zones més despoblades. Tots mirem amb recel aquella mirada que ens desafia en la nit. Aleshores, ¿hem de crear un cos de veïns guardians també a les ciutats? El límit del sentit comú indica que la seguretat ha d'estar en mans d'aquells que han sigut formats per fer-ho. Ningú més. No només per ingerència en la seva feina, sinó per una qüestió que apel·la a la mateixa essència dels drets ciutadans. Tenim dret a uns serveis públics que responguin a les nostres necessitats. Si falten mitjans als Mossos d'Esquadra, igual que en la sanitat o en l'educació públiques, el problema radica en les prioritats dels pressupostos. La solució no poden ser uns voluntaris incontrolats. ≡

Petit observatori

JOSEP MARIA **Espinàs**

Ara em toca recordar el metge

He tingut un gran disgust. S'ha mort un metge amb el qual tenia una absoluta confiança: el doctor **Majó**. Traumatòleg i cirurgia ortopèdic. Un home tranquil, eficient, que donava explicacions quan algú de la meua família el consultava. Un dia vaig saber que havia passat una temporada a no sé quin país de l'Àfrica per ensenyar a tractar lesions i malformacions infantils. No me'n va parlar mai. Ara que és mort, he buscat el seu nom al llibre de facultatiu d'Assistència Sanitària i m'he endut una sorpresa. Al costat de la seva adreça consta, en lletra petita, que domina l'anglès, el francès, l'italià i el portuguès. Tan senzill com se'l veia, cap gest de pretensió. He arribat a ser vell i estic comprovant que estic exposat que tanqui la consulta algun metge de confiança. No sé a quina institució o a quina divinitat hauria de demanar: «¡Que no es morin ni es jubilin els meus metges!». Doctora **Pou**, doctor **Candell**, doctor **Miquel...** facin el favor de cuidar-se força, si es

Els conflictes de competències

¿A favor de qui xiula el TC?

Els problemes que llasten la credibilitat del Constitucional no són menors que la deriva centralitzadora

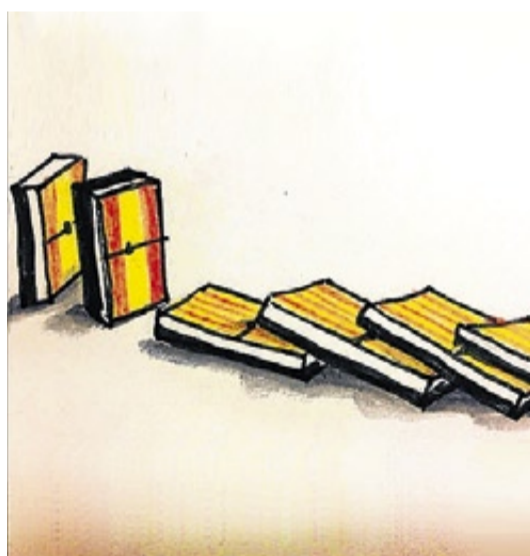
JOAN **Ridao**

Entre surten del forn amb celeritat insòlita algunes sentències del Tribunal Constitucional (TC) sobre el procés, es bo tenir present que encara resten pendents prop de 60 assumptes més relacionats amb Catalunya, alguns dels quals es remunten al 2005 (!). Es tracta sense dubte de les lleis més importants aprovades els últims anys. La seva resolució permetrà no només comprovar si persisteix l'actual orientació doctrinal del TC sinó també el futur del mateix estat autonòmic, que ara mateix es construeix a còpia de lleis i de jurisprudència recentralitzadora. No en va, la carpeta catalana de l'alt tribunal està plena de normes amb implicacions lingüístiques (comunicació audiovisual, educació, cinema, acollida d'immigrants, consum o aranès), econòmic-fiscals (dipòsits bancaris, horaris comercials) o territorials (urbanisme).

es majories. Cosa distinta és que la seva legitimitat depèn que es limiti a resoldre amb rigor i independència, i amb regles jurídiques, els conflictes polítics que se li plantegen. A més, en el cas d'un sistema autonòmic com l'espanyol ha d'acomplir una funció més: pacificar els conflictes competencials Estat-comunitats i evitar les inèrcies centrípetes propiciades per un disseny constitucional deliberadament obert. Si no fos així, ¿com s'explica que el nombre de conflictes plantejats per les autonomies davant el TC doblin els de l'Estat? Això és així perquè l'Estat acostuma a deixar poc espai als parlaments autonòmics, a diferència del que passa a Alemanya o Itàlia, on aquests excessos no són possibles gràcies a la nitidesa del sistema de distribució de competències.

Per això, els problemes que llasten la credibilitat del TC, especialment evidents en ocasió de la seva renovació, de la tardança de les seves resolucions, de les recusacions iníquies o de l'extrema politització transparentada en alguns dels seus pronunciaments, no són menys importants que la deriva centralitzadora dels darrers anys. Així, no deixa de ser paradoxal que l'afany sobtat del Tribunal per cercar la unanimitat en qüestions que afecten el procés català, per evitar confrontacions com la de l'Estatut, fins

MONRA

i tot apel·lant als actors polítics a no judicialitzar les seves disputes (STC 42/2014, sobre la declaració de sobirania), conviu a diari amb altres sentències que passen despercebudes pel gran públic, en què el TC resol les diferències competencials a favor de l'Estat: per exemple, admetent que un simple reglament en matèria educativa pugui determinar les bases (universitats, beques, acreditació del professorat); apreciand repetidament que determinades matèries tenen alguna dimensió que desborda l'àmbit territorial de la comunitat i que per això la competència ha de passar a mans de l'Estat (formació professional, energia); expandint elàsticament les «condicions bàsiques» que ha de fixar l'Estat per garantir la igualtat entre tots els espanyols, fins al punt d'impedir que comunitats amb dret civil propi puguin

establir condicions per accedir al gaudi de la pensió de viduïtat de les parelles de fet.

AMB TOT, la cirereta del pastís és el capteniment del Tribunal en matèria econòmica i financera: d'una banda, la competència de l'Estat per dirigir la política econòmica ha portat el TC a dir que l'administració responsable dels tastadors d'oli no és la titular en Agricultura sinó la que fixa el règim aranzelari i duaner (l'Estat), en virtut de la transcendència exportadora dels productes agrícoles (STC 74/2014). Per aquest camí, no cal dir que aviat no quedarà cap competència autonòmica de relleu econòmic, a la vista del context global de l'economia. De l'altra, el TC ha permès que sigui el govern de l'Estat el qui fixi els objectius d'estabilitat financera a cada comunitat i, en cas d'incompliment, l'adopció de mesures coercitives greus. Rèquiem per l'autonomia financera de les comunitats autònomes, que han passat a ser tutelades com a menors d'edat.

Per això mateix, és difícil de sostenir, com va fer **Rajoy** (4/112014), que el sistema espanyol és «el més descentralitzat del món». Perquè per analitzar realment el grau d'autonomia política no n'hi ha prou amb clixés de fa 40 anys, ni d'interpretar gramaticalment els articles de la Constitució o dels Estatuts. Cal atendre a l'obra de govern i a les lleis, i sobretot examinar a favor de qui xiula l'àrbitre. ≡ **Professor de Dret Constitucional (UB).**

Un doctor no pot curar sempre un malalt, però sí pacificar algú preocupat

que creuen que a força de cuidar-se s'allarga la vida. Ja sé que encara tenen una edat de la qual es pot dir «la plenitud de la vida». Però el doctor **Majó** també hi estava, en aquesta edat.

Si no m'equivoco, les idees de «medicar» i de «meditar» estan emparentades. Si realment és així, la meditació seria curativa. Però, francament, hi ha meditacions que més aviat deprimeixen i enverinen.

El doctor **Majó** mai no em va dir que medités el dia que vaig acudir a la seva consulta perquè sentia una molèstia a l'articulació d'un peu. Va explorar-me, va meditar, ell, uns segons i em va pronosticar, amb encert, que allò em passaria de seguida si em posava unes sabates menys rígides...

«No sempre està a les mans del metge la curació d'un malalt», va escriure **Ovidi**. Absolutament cert. Però sí que està a les mans del metge la pacificació d'un malalt preocupat. Els metges no acostumen a oblidar-se dels malalts que han tractat. Ara em toca no oblidar el metge. ≡